

Nr 22.

Ankom till riksdagens kansli den 12 mars 1920 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om inställande av samtliga vapenövningar under pågående utredning rörande minskning av militärbördorna.

Närvarande: herrar Åkerman, Klefbeck, greve Spens, Edward Larson*, J. P. Johansson*, Berglund*, Rutqvist*, Bergström*, Lindqvist i Kosta*, Lindley*, Leo, Svensson i Betingetorp, Söderberg, Danielsson och Thore.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Uti en inom andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 251, som behandlats av första lagutskottet, hava herrar *Vennerström, Sten Berglund* och *C. O. Johansson* hemställt, att samtliga vapenövningar, intill dess att resultatet av pågående utredning rörande minskning av militärbördorna föreligger, måtte helt inställas.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för ifrågavarande hemställan, får utskottet hänvisa till motionen.

Vid såväl 1917 som 1918 och 1919 års riksdagar hava inom andra kammaren väckts motioner med yrkande, att riksdagen för sin del måtte fatta beslut om en fullständig avveckling av det nuvarande militärförsvaret. Vid 1919 års lagtima riksdag väcktes dessutom inom samma kammare en motion, nr 263, om, bland annat, inställande av alla militärövningar, som enligt lag skola påbörjas eller avslutas under 1919 eller 1920.

Samtliga dessa motioner blevo av riksdagen avslagna.

Redan vid 1919 års lagtima riksdag hade emellertid Kungl. Maj:t framlagt förslag om provisorisk inskränkning i tjänstgöringsskyldigheten för vissa värnpliktiga. Förslaget förföll visserligen då på grund av kamrarnas skiljaktiga beslut, men när det sedermera vid samma års urtima riksdag ånyo framlades, blev det av båda kamrarna godkänt. Det sålunda fattade beslutet innebar en väsentlig minskning av tjänstgöringstiden för huvudmassan av de till 1918 och 1919 års klasser hörande vapenföra värnpliktiga.

Sedermera har Kungl. Maj:t genom beslut den 12 november 1919 uppdragit åt en särskild kommission att upptaga frågan om Sveriges försvarsväsende i hela dess vidd till en ingående prövning, och denna kommission har i ett den 12 februari innevarande år avgivet betänkande framlagt förslag om inskränkningar i tjänstgöringsskyldigheten även för de värnpliktiga av 1919 års klass, som icke berörts av beslutet vid 1919 års urtima riksdag, och torde för närvarande hava under behandling frågan om tjänstgöringstiden för 1920 års klass.

Att som nu föregripa resultatet av det pågående utredningsarbetet genom ett beslut om fullständigt inställande av samtliga vapenövningar, kan utskottet icke tillstyrka.

Utskottet får därför hemställa,

att ifrågavarande motion icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 12 mars 1920.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.
